

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY

40. ročník Geografickej olympiády, kategórie E, F, G, H, I (ZŠ a OG)

školský rok 2011/2012

Cieľ súťaže:

Cieľom Geografickej olympiády je rozvíjať záujem žiakov o geografiu ako nosného predmetu poznávania krajiny a prírody. Nemalou mierou má prispieť k zvýšeniu a k aktualizácii úrovne vyučovania geografie na ZŠ a 1. stupňa 8-ročných gymnázií. Má podporiť rozširovanie geografických vedomostí žiakov, praktických zručností v topografii, v záujmovej činnosti pri poznávaní a ochrane miestnej krajiny. Vedie žiakov ku komplexnému chápaniu vzťahu prírody a spoločnosti, a tým vytvára vyvážený a zodpovedný vzťah k životnému prostrediu, k jeho ochrane a tvorbe.

Zabezpečuje rozvíjanie environmentálneho myslenia a humanizuje vzťah človeka ku krajine a prírode. Podporuje všeludské zásady a princípy vyjadrené v stratégii trvaloudržateľného rozvoja na Zemi.

Účasť v súťaži:

Jednotlivci, žiaci 5. – 9. ročníka ZŠ a 1. stupňa 8-ročných gymnázií, ktorí majú záujem o geografiu.

Súťažné kategórie:

Základné školy	I kat. – 5. ročník	1. stupeň OG	–
	H kat. – 6. ročník		H kat. – 1. ročník
	G kat. – 7. ročník		G kat. – 2. ročník
	F kat. – 8. ročník		F kat. – 3. ročník
	E kat. – 9. ročník		E kat. – 4. ročník

Obsah súťaže:

Obsahom súťaže je testovanie vedomostí a zručností v zmysle platných pedagogických dokumentov geografie na ZŠ a na 1. stupni 8-ročných gymnázií a vybraného monotematického celku podľa odporúčanej literatúry pre monotematický celok.

Spôsob súťaže:

V školskom a obvodnom kole súťažiaci vypracujú v prvej časti súťaže za 45 minút test písomnej časti zložený z monotematickej časti bez atlasu (10 b.), teoretickej časti bez atlasu (40 b.) a z poznatkov o miestnej krajine (10 b.) v celkovej hodnote 60 b. V druhej časti riešia súťažiaci za 50 minút praktickú časť testu – úlohy zamerané na zručnosť práce s atlasom a mapou a na orientáciu v hodnote 40 b. s použitím pomôcok. Pre školské kolá test na 90 b. monotematickej a teoretickej časti a 10 b. časti o miestnej krajine vypracujú učitelia organizujúci olympiádu na vlastnej ZŠ, resp. na 1. stupni 8-ročných gymnázií, resp. obvodné komisie GO. Pre obvodné kolá test na 90 b. dodá IUVENTA, úlohy na 10 b. o miestnej krajine vypracujú obvodné komisie GO.

V krajskom a celoštátnom kole je test písomnej časti zložený z monotematickej časti bez atlasu (20 b.) a teoretickej časti bez atlasu (40 b.) v celkovej hodnote 60 b., časť praktická má hodnotu 40 b. Pre krajské kolá, resp. celoštátne kolo test v celkovej hodnote 100 b. dodá IUVENTA.

Celý test má hodnotu 100 bodov. Každá správna vedomosť alebo zručnosť má hodnotu jedného bodu.

Postup v súťaži:

Školského kola sa zúčastňujú všetci záujemcovia podľa jednotlivých kategórií – t.j. kat. E, F, G, H, I. Kľúč postupu zo školského do **obvodného kola** zo všetkých kategórií – t.j. kat. E, F, G, H, I určí obvodná komisia GO, ktorá zároveň môže toto kolo organizovať v prípade potreby dva dni. Testy ZŠ a OG poskytne súťažiacim alternatívne. Z obvodného kola postupujú do **krajského kola** prví traja súťažiaci z kategórií E, F, G, H. O prípadnej zmene počtu postupujúcich rozhodne krajská komisia podľa podmienok príslušného

kraja. Z krajského kola do **celoštátneho kola** postupujú prví dvaja súťažiaci z kategórií E, F, G. O prípadnej zmene počtu postupujúcich rozhodne SK GO podľa konkrétnych podmienok organizácie súťaže.

V prípade celkovej rovnosti bodov o umiestnení rozhodujú lepšie výsledky v teoretickej časti testu, ďalej v monotematickej časti a nakoniec otázka vybraná komisiou, na základe ktorej sa stanoví konečné poradie.

Úspešným riešiteľom olympiády sa v jednotlivých kategóriách stáva ten žiak, ktorý dosiahne v školskom kole minimálne 55 bodov, v obvodnom kole 65 bodov a v krajskom, resp. celoštátnom kole 75 bodov.

Časový harmonogram súťaže (konzultovaný so siedmimi ZŠ a tromi OG):

Školské kolo (kat. E, F, G, H, I) do 16. 12. 2011 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. I – 5. roč. ZŠ	Objavovanie Zeme a vesmíru	–	–
kat. H – 6. roč. ZŠ	Problémy obyvateľov Austrálie	1.OG	Problémy obyvateľov Austrálie
kat. G – 7. roč. ZŠ	Hospodárstvo Afriky	2.OG	Hospodárstvo Afriky
kat. F – 8. roč. ZŠ	Stredná Európa	3.OG	Stredná Európa
kat. E – 9. roč. ZŠ	Zjednocovanie súčasného sveta	4.OG	Obyvateľstvo SR
Obvodné kolo (kat. E, F, G, H, I) 7. 2. 2012 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. I – 5. roč. ZŠ	Mapa a glóbus	–	–
kat. H – 6. roč. ZŠ	Príroda Ameriky – povrch, rieky, jazerá	1.OG	Príroda Ameriky – povrch, rieky, jazerá
kat. G – 7. roč. ZŠ	Poloha a pobrežie Ázie	2.OG	Poloha a pobrežie Ázie
kat. F – 8. roč. ZŠ	Západná Európa	3.OG	Západná Európa
kat. E – 9. roč. ZŠ	Oblasť Severná Európa	4.OG	Priemysel SR
Krajské kolo (kat. E, F, G, H) 20. 3. 2012 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. H – 6. roč. ZŠ	Obyvateľstvo Ameriky	1.OG	Amerika – obyvateľstvo a sídla
kat. G – 7. roč. ZŠ	Rastlinstvo Ázie	2.OG	Rastlinstvo Ázie
kat. F – 8. roč. ZŠ	Južná Európa – prírodné podmienky	3.OG	Južná Európa – prírodné podmienky
kat. E – 9. roč. ZŠ	Oblasť štátov SR, PR, MR, ČR	4.OG	Bratislava
Celoštátne kolo (kat. E, F, G) 11. – 12. 5. 2012 – testy z učiva vrátane tematických celkov:			
kat. G – 7. roč. ZŠ	Juhovýchodná Ázia	2.OG	Juhovýchodná Ázia
kat. F – 8. roč. ZŠ	Východná Európa – prírodné podmienky	3.OG	Východná Európa – prírodné podmienky
kat. E – 9. roč. ZŠ	Čína	4.OG	Karpaty Severnej oblasti stredného Slovenska

Literatúra pre testové otázky teoretickej a praktickej časti:

– **5. roč. ZŠ (nová koncepcia)**

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 5. roč. ZŠ – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Pedagogická dokumentácia/Základná škola/2. stupeň ZŠ/Štátny vzdelávací program/príloha2,ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

– **6. roč. ZŠ (nová koncepcia)**

– učebnica: Likavský, P. a i. 2009. Geografia pre 6. roč. ZŠ a 1. roč. OG. VKÚ Harmanec, a.s.

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 6. roč. ZŠ – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Štátny vzdelávací program/Prílohy ŠVP/ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

– 7. roč. ZŠ (nová koncepcia)

– učebnica: Tolmáči, L. a kol. 2010. Geografia pre 7. roč. a 2. roč. OG. VKÚ Harmanec, a.s.

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 7. roč. ZŠ – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Štátny vzdelávací program/Prílohy ŠVP/ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

– 8. roč. ZŠ (nová koncepcia)

– učebnice: Zaťková, M. a kol. 2005.2006. Zemepis 6 (1. a 2. časť). Vydavateľstvo Litera Bratislava, Vydavateľstvo Poľana Bratislava.

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 8. roč. ZŠ – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Štátny vzdelávací program/Prílohy ŠVP/ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

– 9. roč. ZŠ – Tolmáči, L. a i. 2006. Zemepis 9. Vydavateľstvo Poľana, s.r.o. Bratislava.

– 1. roč. OG (nová koncepcia)

– učebnica: Likavský, P. a i., 2009. Geografia pre 6. roč. ZŠ a 1. roč. OG. VKÚ Harmanec, a.s.

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 1. roč. OG – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Štátny vzdelávací program/Prílohy ŠVP/ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

2. roč. OG (nová koncepcia)

– učebnica: Tolmáči, L. a kol. 2010. Geografia pre 7. roč. a 2. roč. OG. VKÚ Harmanec, a.s.

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 2. roč. OG – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Štátny vzdelávací program/Prílohy ŠVP/ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

– 3. roč. OG (nová koncepcia)

– učebnica: Zaťková, M. 2001. Geografia Európy – tercia. Vydavateľstvo Poľana, s.r.o. Bratislava.

– ŠVP – obsahová špecifikácia pre 3. roč. OG – www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Štátny vzdelávací program/Prílohy ŠVP/ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia

– www.statpedu.sk/Dokumenty/Úsek pre tvorbu a rozvoj koncepcií v oblasti prírodovedných a humanitných predmetov/Pedagogická dokumentácia/Gymnázium/Gymnázium s 8-roč. štúdiom/Štátny vzdelávací program/príloha2, ISCED2/Človek a spoločnosť/Geografia – obsahová špecifikácia pre 1., 2. a 3. roč. OG

– 4. roč. OG – učebnica: Tolmáči, L. a i. 2002. Geografia – kvarta. Vydavateľstvo Poľana, s.r.o. Bratislava.

Zároveň sa v celom rozsahu testuje učivo predchádzajúcich ročníkov.

Testové otázky budú pripravené zo Školského atlasu sveta. 1999. VKÚ Harmanec. 149 s.

Odporúčané pomôcky pre prípravu – školské atlasy (odporúčané učebnice) – Školský atlas sveta, Slovenská republika, Európa, Ázia, Amerika, Afrika, Životné prostredie... pravítko s ryskou, pravítko dlhé, uhlomer, pero, ceruzka, guma, kružidlo, kalkulačka, jazykový slovník.

Literatúra pre testové otázky monotematického celku: Prírodné krajiny na Zemi

5., 6. a 7. ročník ZŠ a 1. a 2. roč. OG:

1. Varleyová, C., Milesová, L. 2004. Zemepisná encyklopédia. Mladé letá, Bratislava (2. vyd.), resp. 1996 (1. vyd.). Bratislava: Mladé letá. str. 42 – 53.

2. Tolmáči a kol. 2002. Zemepis 5. 1. časť. Bratislava: Poľana. str. 56 – 77

8. a 9. ročník ZŠ, 3. a 4. roč. OG:

1. Guinnessova encyklopédia. 1992. Bratislava: Mladé letá. str. 176 – 187.

2. Tolmáči a kol. 2002. Zemepis 5. 1. časť. Bratislava: Poľana. str. 56 – 77

Záverečné ustanovenia:

Organizátor je povinný najmenej 10 dní pred súťažou oznámiť účastníkom miesto, dátum, hodinu a podmienky súťažného kola. Výsledkovú listinu nižšieho kola je organizátor kola povinný do 7 dní zaslať organizátorovi vyššieho kola.

Adresár krajských komisií GO pre ZŠ a OG:

1. **Bratislavský kraj** – Mgr. Eva Džupinová, PhD., podpredsedníčka KK GO
Katedra humánnej geografie a demografie PRIF UK, Mlynská dolina, B–2, 842 15 Bratislava
02/60296389, dzupinova@fns.uniba.sk

2. **Trnavský kraj** – RNDr. František Klotton, podpredseda KK GO
Gymnázium J. Hollého, Na hlinách 30, 917 01 Trnava
033/5571412, f.klotton@centrum.sk

3. **Trenčiansky kraj** – RNDr. Hilda Kramáreková, PhD., predsedníčka KK GO
Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
037/6408 568, hkramarekova@ukf.sk

4. **Nitriansky kraj** – doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., predsedníčka KK GO
Katedra geografie a regionálneho rozvoja FPV UKF, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra
037/6408 636, adubcova@ukf.sk

5. **Banskobystrický kraj** – doc. RNDr. Katarína Čižmárová, CSc., predsedníčka KK GO
Katedra geografie a krajinnej ekológie FPV UMB, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica
048/4467304, cizmarova@umb.sk

6. **Žilinský kraj** – Mgr. Marián Oberta, podpredseda KK GO
Základná škola SNP, Mládeže 289, 013 24 Strečno
041/5697358, skola.strecno@stonline.sk

7. **Prešovský kraj** – Mgr. Martina Zverková, PhD., podpredsedníčka KK GO
Katedra geografie a regionálneho rozvoja FHPV PU, Ul. 17. novembra 1, 081 16 Prešov
051/7570934, tobtin@unipo.sk

8. **Košický kraj** – RNDr. Stela Csachová, PhD., podpredsedníčka KK GO
Ústav geografie PV UPJŠ, Jesenná 5, 040 01 Košice
055/2342255, stela.csachova@upjs.sk

Autorský kolektív testov GO pre ZŠ a OG:

Mgr. Gabriela Nováková, PhD., vedúca autorského kolektívu
Katedra humánnej geografie a demografie PRIF UK, Mlynská dolina, CH–1, 842 15 Bratislava
02/60296695, novakova@fns.uniba.sk

Zostavili: Doc. RNDr. Alena Dubcová, CSc., RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Grafická úprava: RNDr. Roman Lehotský

Vydal: Slovenská komisia Geografickej olympiády, Bratislava 2011

Elektronická verzia: www.olympiady.sk v časti GO/Organizačný poriadok a pokyny